

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Αύγουστος 2016

Α.Γενικά

Το 2015 το πορτογαλικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 1,6% έναντι αύξησης 0,9% το 2014 και συρρίκνωσής του κατά 1,4% το 2013 και ανήλθε σε περίπου 255,4 δις €. Η πρόβλεψη για το 2016 είναι έως 1,8%, Στην σύνθεση του ΑΕΠ συνέβαλαν το 2015 η γεωργία κατά 2,3%, η βιομηχανία κατά 21,6% και οι υπηρεσίες κατά 76,1%. Ορόσημο για την πορτογαλική οικονομία το 2014 ήταν η ολοκλήρωση του Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής, το οποίο είχε υπογραφεί τον Μάιο 2011. Η εφαρμογή του Προγράμματος αξιολογήθηκε από τους δανειστές της χώρας, θετικά, επαναφέροντας την πορτογαλική οικονομία σε ρυθμούς ανάπτυξης και αποκαθιστώντας την αξιοπιστία της έναντι των διεθνών χρηματαγορών. Κατά την τελευταία τριετία, επετεύχθη πλεόνασμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και το δημοσιονομικό έλλειμμα υποδιπλασιάστηκε. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν ευρείες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις σε διάφορους τομείς (εργασία, ενέργεια, δικαστικό σύστημα, δημόσια διοίκηση, τοπική αυτοδιοίκηση, αναδιαπραγμάτευση συμβάσεων δημοσίου-ιδιωτικού τομέα, κλπ). Το δημοσιονομικό έλλειμμα το 2015 ανήλθε σε -3,5% του ΑΕΠ, φέρνοντας την Πορτογαλία πιο κοντά στην επίτευξη του στόχου -3%, που θα επιτρέψει την έξοδο της χώρας από την Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος, βασική προτεραιότητα της Λισσαβώνας. Το πρωτογενές πλεόνασμα αναμένεται να βελτιωθεί από 2,2% επί του ΑΕΠ το 2015 σε 3,7% το 2019. Η ανεργία το 2015 ανήλθε σε 12,6%, έναντι 13,9% το 2014 και 16,3% το 2013. Ωστόσο, σημειώνεται ότι παρά την οικονομική ανάκαμψη, συνεχίστηκε η για οικονομικούς λόγους αθρόα έξοδος πορτογαλικού εργατικού δυναμικού και επιστημονικά καταρτισμένου προς άλλες χώρες της Δ.Ευρώπης, διατηρώντας σήμερα την Πορτογαλία με το 5ο μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας στην Ευρώπη. Το 2015, οι εξαγωγές αγαθών της Πορτογαλίας ανήλθαν σε 50,6 δις €, έναντι 52,6 δις € το 2014. Κύριοι εμπορικοί εταίροι-πελάτες της χώρας ήταν και το 2015 οι χώρες Ισπανία, Γαλλία, Γερμανία, Αγγόλα, Η.Β., ΗΠΑ και Ολλανδία. Το ίδιο έτος, οι εισαγωγές αγαθών της Πορτογαλίας, ανήλθαν σε 58,8 δις €, έναντι 56,3 δις € το 2014 (σημειώνοντας αύξηση 4,4%). Κύριοι προμηθευτές της ήταν η Ισπανία, Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία και Ολλανδία.

Β. Θεσμικό Πλαίσιο Οικονομικής Συνεργασίας Ελλάδος-Πορτογαλίας

Επιπλέον των κοινοτικών ρυθμίσεων μεταξύ Ελλάδας-Πορτογαλίας έχουν συναφθεί οι εξής συμφωνίες:

➤ Συμφωνία Μορφωτικής και Επιστημονικής Συνεργασίας (1980)
➤ Αεροπορική Συμφωνία (1986)
➤ Πρωτόκολλο Τουριστικής Συνεργασίας (1982) *
➤ Πρωτόκολλο Συνεργασίας ΕΟΜΜΕΧ και ΙΑΡΜΕΙ (1992)
➤ Σύμβαση Εμπορίου και Ναυτιλίας (1997)
➤ Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (1999, Ν3009/25-4-2002, ΦΕΚ 90/Α/25-4-2002)

Γ. Διμερείς Εμπορικοοικονομικές Σχέσεις Ελλάδος-Πορτογαλίας

εκατ. €	2011	2012	2013	2014	2015	% Μετ.15/14
Εξαγωγές	133,9	126,3	120,1	127,0	146,5	15,4%
Εισαγωγές	124,8	236,8	128,4	133,2	119,1	-10,6%
Όγκος εμπορίου	258,7	363,1	248,5	260,2	265,6	+2,1%
Εμπορικό ισοζύγιο	9,1	-110,5	-8,3	-6,2	27,4	541,9%
Κάλυψη ΕΙΣ από ΕΞ	107,3%	53,3%	93,5%	95,3%	123,0%	-

Η Πορτογαλία το 2015 απετέλεσε τον 38ο εμπορικό εταίρο της Ελλάδος (42ο το 2014, 43ο το 2013), ως χώρα προορισμού ελληνικών εξαγωγών με ποσοστό συμμετοχής 0,6% επί του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών (25,8 δις €). Ως προμηθεύτρια χώρα της Ελλάδος, το 2015 ήταν ο 43ος εμπορικός εταίρος (41ος το 2014 & 2013), με ποσοστό συμμετοχής 0,3% επί του συνόλου των ελληνικών εισαγωγών (43,6 δις €). Ο όγκος του διμερούς εμπορίου

καταγράφοντας το 2015 αύξηση 2,1%, έναντι έτους 2014, **ανήλθε στα 265,6 εκ.€**. Το **εμπορικό ισοζύγιο της Ελλάδος με την Πορτογαλία** ενώ μέχρι και το 2009 παρουσίαζε μικρής κλίμακας χρόνιο έλλειμμα εις βάρος της Ελλάδος, εμφάνισε **πλεόνασμα το 2015, στά 27,4 εκ.€**. Η **αξία των ελληνικών εξαγωγών προς την Πορτογαλία** (στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ), σημείωσε το **2015 περαιτέρω αύξηση κατά 15,4% και ανήλθε σε 146,5 εκ.€,** έναντι 127 εκ. € το 2014. Ο δείκτης κάλυψης των ελληνικών εισαγωγών από τις εξαγωγές το 2015 βελτιώθηκε σημαντικά, ανελθών σε 123% (έναντι 95,3% το 2014). **Κύρια εξαχθέντα ελληνικά προϊόντα στην Πορτογαλία** το 2015, ήταν : ιχθυηρά (27,5%), προϊόντα αλουμινίου (7,1%), λάδια πετρελαίου/ορυκτέλαια (7%), πολυμερή προπυλενίου 6,6%), ψηφιακές μηχανές επεξεργασίας δεδομένων (5,3%), φάρμακα (5%), πουρά (2,3%), καπνά ακατέργαστα (2%), νήματα από τεχνητές ίνες (1,9%), μηχανές και συσκευές εκτύπωσης (1,7%), καρποί & φρούτα (1,5%), ηλεκτρικοί συσσωρευτές (1,4%), μηχανικές συσκευές (1,3%), οργανικές ουσίες πλυσίματος (1,1%) και σωλήνες χαλκού (1,1%), που κάλυψαν το 66,4% των ελληνικών εξαγωγών στην Πορτογαλία. Κύριοι δυναμικοί τομείς της ελληνικής οικονομίας όπως οι ιχθυοκαλλιέργειες και το αλουμίνιο (αργίλιο και τεχνουργήματά του), έχουν περιθώρια σταθερής αυξητικής πορείας στην πορτογαλική αγορά ενώ ικανές προοπτικές περαιτέρω αύξησης των εξαγωγών φαίνεται επίσης να έχουν και άλλες κατηγορίες προϊόντων όπως τα χημικά, ενδύματα, χαλκός, πλαστικά, τρόφιμα (όπως ελαιόλαδο / ελιές ΠΟΠ, βιολογικά όσπρια, γλυκά του κουταλιού / μαρμελάδες, παραδοσιακό ελληνικό μέλι, παραδοσιακά γλυκίσματα, παραδοσιακές πίτες, προμαγειρεμένα γεύματα, τυριά ΠΟΠ, ελληνικό γιαούρτι, κλπ), λιπάσματα
-Σε συνέχεια της επίσημης επίσκεψης **Π/Θ Πορτογαλίας** κ. Antonio Costa, στην Ελλάδα (**Αθήνα, 11.4.2016**), συνοδευμένου από πορτογάλο ΥΠΕΞ κ.Santos Silva και λοιπούς αξιωματούχους, ελήφθη η δέσμευση για περαιτέρω **ενίσχυση διμερούς συνεργασίας σε όλους τους τομείς και ιδιαίτερα στον εμπορικό και επενδυτικό τομέα**. Οι ΥΠΕΞ κκ Κοτζιάς και Silva, εστίασαν και στην εμπάθυνση των οικονομικών διπλωματικών σχέσεων και διμερούς συνεργασίας σε όλους τους τομείς, με ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας και του ρόλου του Med Group, για την ειρήνευση, ασφάλεια και ευημερία στην Μεσόγειο. *Ιδιαίτερης σημασίας είναι επίσης, η δρομολόγηση εντός του 2016, υπογραφής Μνημονίου Οικονομικής Συνεργασίας Ελλάδας-Πορτογαλίας.*

Τα τελευταία χρόνια οι εκδηλώσεις/δράσεις προώθησης των ελληνικών εξαγωγών στην Πορτογαλία ήταν ελάχιστες, λόγω της δημοσιονομικής δυσχέρειας επιχειρηματικών και κρατικών φορέων. Υφίσταται, συνεπώς, ευρύ πεδίο εν δυνάμει δραστηριοποίησης με σκοπό την προώθηση των ελληνικών εξαγωγών, ενδεικτικά αναφέρονται :

- η συμμετοχή ελληνικών φορέων και εταιρειών σε Διεθνείς Εκθέσεις που πραγματοποιούνται στην Λισσαβώνα, ειδικότερα τροφίμων, δομικών υλικών/κατασκευών,
- η πραγματοποίηση επιχειρηματικών αποστολών,
- η πραγματοποίηση εκδηλώσεων σε συνεργασία με ελληνικούς κλαδικούς φορείς και Πορτογαλικό Οργανισμό Προώθησης Εξαγωγών και Προσέλκυσης Επενδύσεων(AICEP),
- η πραγματοποίηση στοχευμένων εκδηλώσεων προώθησης προϊόντων σε συνεργασία με ελληνικούς και πορτογαλικούς κλαδικούς φορείς,
- επενδυτική συνεργασία στον τομέα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - συνεργασία σε τομείς που αφορούν την οικονομία της θάλασσας

B4 Δ/ση